

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.073/2021/7. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. ... kamarai jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó- és Vámhivatal (cím) felperesnek – a dr. Csikász Levente ügyvéd ügyintézője mellett eljáró Mészáros Ügyvédi Iroda (cím) által képviselt I. rendű alperes I. rendű, II. rendű alperes II. rendű, III. rendű alperes III. rendű és IV. rendű alperes IV. rendű (valamennyien: cím) alperesek ellen fedezetelvonó szerződés hatálytalanságának megállapítása iránt indított perben a Miskolci Törvényszék 10.P.20.425/2020/30. szám alatti ítélete ellen az alperesek által 31. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 10 000 (tízezer) forint másodfokú eljárással felmerült költséget.

A le nem rótt fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] Az I. és II. rendű alperesek házastársak, a IV. rendű alperes az I. és a II. rendű alperesnek a lánya, míg a III. rendű alperes a IV. rendű alperesnek a házastársa. Az I. és a II. rendű alperes 1/2 – 1/2 arányú kizárólagos tulajdonát képezte a B., belterület 3.../7 helyrajzi szám alatti, művelés alól kivett, beépítetlen ingatlan, valamint a T., belterület 1.../5 helyrajzi szám alatti ingatlan.

[2] Az I. és a II. rendű alperes a gazdasági társaság ügyvezetője volt, amikor 2015. február 20. napján kelt vizsgálati program megnevezésű okirattal a felperes Dél-budapesti Adóigazgatósága Társas Vállalkozások Ellenőrzési Főosztálya 1. TÁB Ellenőrzési Osztály 3. elrendelte a társaságnál a bevételek utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést 2014. október 1. napjától december 31. napja közötti időtartamra általános forgalmi adónemben. Az I. rendű alperes 2015. február 26. napján telefonon beszélt a vizsgálat elrendeléséről K. Zs. Cs.-val, aki felhívta a figyelmét arra, hogy az ügyvezetők magándolgaira is figyeljenek, mert az adóhatóság ilyen esetben a cég ellenőrzése mellett az ügyvezetőkkel szemben vagyonsodási vizsgálatot szokott elrendelni; nagyon sürgősen kell lépni a magándolgok tekintetében. Az I. rendű alperes ezt követően B. Z.-t kereste meg azzal, hogy ajánlja ügyvédet az ingatlanokkal kapcsolatos szerződések lebonyolítása érdekében. A B. Z. által ajánlott Dr. K. L. ügyvéddel ezután az I. rendű alperes több telefonbeszélgetést is bonyolított az ingatlanok tulajdonjogának átruházásával kapcsolatban. Az ügyvéd ezek során hangsúlyozta, hogy nagyon fontos az ingatlanok tulajdonjogának átszállása, ezért mihamarabb sort kell keríteni a szerződések megkötésére. A telefonbeszélgetéseket az I-II. rendű alperesek ellen különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntette miatt indult büntetőeljárásban engedélyezett titkos információgyűjtés keretében lehallgatták.

[3] Ilyen előzményeket követően Dr. K. L. ügyvéd ellenjegyzésével 2015. április 23. napján kelt adásvételi szerződéssel az I. és II. rendű alperes a kizárólagos tulajdonukat képező B., belterület 3.../7 helyrajzi szám alatti ingatlant 4 000 000 forint vételár ellenében eladták a leányuk házastársának, a III. rendű alperesnek.

[4] Ugyanezen a napon, szintén Dr. K. L. ügyvéd ellenjegyzésével az I-II. rendű alperesek másik adásvételi szerződéssel a kizárólagos tulajdonukat képező T., belterület 1.../..5 helyrajzi szám alatti ingatlant szintén értékesítették a III. rendű alperesnek 35 000 000 forint vételár ellenében. A szerződés szerint a III. rendű alperes a szerződés megkötésének napján a vételárból 5 000 000 forintot megfizetett az I. és a II. rendű alperes ... Banknál vezetett lakossági folyószámlájára. A fennmaradó 30 000 000 forint vételárat minden hónap 10. napjáig megfizetett 6 000 000 forintos részletekben vállalta teljesíteni az I. rendű alperes ... Banknál vezetett lakossági folyószámlájára azzal, hogy a legutolsó részlet 2015. szeptember 10. napján esedékes.

[5] A következő napon, 2015. április 24. napján a III. rendű alperes a B., belterület 3.../..7 helyrajzi szám alatt felvett ingatlant házastársának, a III. rendű alperesnek ajándékozta. A T.-i ingatlan teljes vételárának megfizetését követően, 2015. október 24. napján kelt szerződéssel a III. rendű alperes szintén a IV. rendű alperesnek ajándékozta a T., belterület 1.../..5 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan tulajdonjogát. Az ingatlan-nyilvántartásba mindkét ingatlanra vonatkozóan bejegyezték a IV. rendű alperes tulajdonjogát, a T.-i ingatlanban továbbra is az I-II. rendű alperesek éltek életvitelszerűen.

[6] A gazdasági társasággal szembeni adóhatósági eljárást 2015. március 5. napján kezdték meg, annak eredményeként a 2015. december 4. napján kelt elsőfokú határozattal a társaság mint adózó terhére 7 186 000 forint összegű adóhiányt állapítottak meg, azután 3 593 000 forint adóbírságot és 172 000 forint késedelmi pótlékot szabott ki az adóhatóság. A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatósága az elsőfokú határozatot megváltoztatva a megállapított 7 186 000 forint adóhiány után 10 779 000 forint előírásával 14 372 000 forint összegű adóbírságot szabott ki, míg az elsőfokú határozat megváltoztatással nem érintett egyéb rendelkezéseit hatályában fenntartotta.

[7] Az I-II. rendű alperesekkel szembeni büntetőeljárás eredményeként a Fővárosi Törvényszék 6.B.1034/2018/7. számú ítéletével megállapította az alperesek bűnösségét költségvetési csalás büntetében és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználás vétségében, és mindkét alperessel szemben végrehajtásában felfüggesztett börtönbüntetést szabott ki.

[8] A Nemzeti Adó- és Vámhivatal ... Megyei Adó- és Vámigazgatósága Magánszemélyek és Egyéni Vállalkozók Ellenőrzési Osztálya 2. a 380030/2705. számú megbízólevéllel a 2011. január 1. napjától 2015. december 31. napjáig terjedő időszakra személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás adónemekre vonatkozóan bevallások utólagos vizsgálatára irányuló ellenőrzést folytatott le az I. rendű alperessel, míg a 380030/2706. számú megbízólevéllel a II. rendű alperessel szemben. Az I. és a II. rendű alperessel szemben kezdeményezett eljárás a 2016. szeptember 8. napján kelt megbízólevéllel kezdődött meg.

[9] Az I. rendű alperessel szemben a 2017. június 15. napján kelt elsőfokú határozatban összesen 84 228 962 forint adókülönbözetet állapítottak meg, ebből személyi jövedelemadó adónemre a 2011. évre 6 182 638, a 2012. évre 10 163 896, a 2013. évre 7 969 248 forint adóhiányt, egészségügyi hozzájárulás adónemben a 2011. évre 8 055 664, a 2012. évre 13 613 004, a 2013. évre 13 448 107 forint adóhiányt állapítottak meg. A teljes, a 2011-2014. évekre megállapított adóhiány után 150 397 064 forint adóbírságot szabtak ki és 9 016 169 forint késedelmi pótlékot számítottak fel, ebből 2015. április 23. napjára 101 067 237 forint adóbírság és 6 452 381 forint késedelmi pótlék vált esedékessé.

[10] A II. rendű alperessel szemben a 2017. június 15. napján kelt elsőfokú határozat összesen 115 538 462 forint összegű adóhiányt állapított meg, ebből személyi jövedelemadó adónemre a 2011. évre 12 135 108, a 2012. évre 13 438 061, a 2013. évre 13 163 487 forint adóhiányt, egészségügyi hozzájárulás adónemben a 2011. évre 15 931 472,

a 2012. évre 17 938 349, a 2013. évre 22 213 384 forint adóhiányt állapítottak meg. A teljes, a 2011-2014. évekre megállapított adóhiány után 195 992 158 forint adóbírságot és 14 095 488 forint késedelmi pótlékot szabtak ki, amelyből 2015. április 23. napjára 154 556 497 forint adóbírság és 10 858 786 forint késedelmi pótlék vált esedékessé. A II. rendű alperes fellebbezése folytán eljárás másodfokú adóhatóság az elsőfokú határozatot helybenhagyta, a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.K.27.669/2017/11. számú ítéletével jelen per II. rendű alperesének keresetét elutasította.

[11] Az I. és a II. rendű alperesek ezen határozatok szerinti fizetési kötelezettségük önkéntes teljesítésének a hiányában velük szemben adóvégrehajtás indult 3564153905 és 3924631728 szám alatt. A végrehajtási eljárások eredményeként az I. rendű alperes tulajdonában lévő T. 1.../1./B/-0 helyrajzi szám alatti ingatlant lefoglalták, elektronikus árverésen 2018. január 30. napján 455 000 forint vételár ellenében értékesítettek. Ezt meghaladóan az I. és II. rendű alperes nem rendelkezik olyan vagyontárggyal, amelyből a végrehajtás eredményesen fogantatosítható lenne.

[12] A felperes módosított keresetében annak a megállapítását kérte, hogy a B., belterület 3.../7 helyrajzi szám és a T., belterület 1.../5 helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlanok tulajdonjogának átruházására irányuló, 2015. április 23. napján létrejött adásvételi szerződések, illetve a 2015. április 24. napján, valamint a 2015. október 24. napján kelt ajándékozási szerződések a felperessel szemben hatálytalanok. Kérte, hogy a bíróság kötelezze a IV. rendű alperest annak a tüzésére, hogy az adóhatóság az I. és a II. rendű alperesekkel szemben fennálló 427 187 319 forint összegű követelést a szerződések tárgyát képező vagyontárgyakból kielégítse, míg a III. rendű alperest kötelezze arra, hogy 39 000 000 forint erejéig egyetemlegesen álljon helyt a IV. rendű alperessel szemben saját vagyona terhére a felperes követelésének kielégítése érdekében. Keresete jogalapjaként hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:120. §-ára, valamint a 8:1. § (1) bekezdésében írtakra.

[13] Az alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték. Állításuk szerint az ingatlanok értékesítésének indoka nem a felperest megillető követelés kielégítésének megghiúsítása volt, hanem az, hogy az I-II. rendű alperesek az Egyesült Királyságba kívántak költözni, míg a III. és a IV. rendű alperesek hosszú távon haza kívántak térni. Az adóhatóság tévesen állapította meg az I-II. rendű alperesek tartozásainak összegét, felügyeleti eljárás lefolytatását is indítványozták a Pénzügyminisztériumnál, amely azt áttette az adóhatósághoz. Indítványozták ezen eljárás jogerős befejezéséig az eljárás felfüggesztését.

[14] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy a 2015. április 23. napján kelt adásvételi és a 2015. április 24. napján, valamint a 2015. október 24. napján kelt ajándékozási szerződések a felperessel szemben hatálytalanok. Annak tüzésére kötelezte a IV. rendű alperest, hogy a felperes a B., belterület 3.../7 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan 1/1 tulajdoni hányadából, és a T., belterület 1.../5 helyrajzi szám alatt felvett ingatlan 1/1 tulajdoni hányadából a Nemzeti Adó- és Vámhivatal előtt az I. rendű alperessel szemben 3564153905 szám alatt, míg a II. rendű alperessel szemben 3924631728 szám alatt folyamatban lévő végrehajtási eljárásokban kielégítést keressen 427 187 319 forint erejéig. Megállapította, hogy a III. rendű alperes 39 000 000 forint erejéig a IV. rendű alperessel egyetemlegesen köteles helytállni az iránt, hogy a felperes a folyamatban lévő végrehajtási eljárásokban ezen összeg erejéig kielégítést keressen. Egyetemlegesen kötelezte az alpereseket a felperes javára 10 000 forint perköltség, a Magyar Állam javára 1 500 000 forint eljárási illeték megfizetésére.

[15] Megállapította, hogy az eljárás felfüggesztésének a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 123. § (1) bekezdésében meghatározott feltételei nem állnak fenn; az alperesek által kezdeményezett eljárás rendkívüli jogorvoslat,

amely nem előkérdése jelen per eldöntésének. Célszerűségi szempontból az eljárás felfüggesztésének nincs helye.

[16] Az adásvételi szerződések megkötésének időpontjában az alperesek a Ptk. 8:1 § (1) bekezdés 2. pont szerinti hozzátartozónak minősültek, ezért a 6:120. § (2) bekezdése szerint a szerződésekkel kapcsolatosan mind a rosszhiszeműséget, mind az ingyenességet vélelmezni kell. Az ingyenesség vélelmét az alperesek sikeresen döntötték meg az ingatlanok vételárának átutalását igazoló okiratokkal, azonban a rosszhiszeműség vélelmét nem sikerült megdönteniük.

[17] Megállapította, hogy a fedezetlevonó szerződésnek a Kúria által a fedezetlevonó szerződés egyes jogalkalmazási kérdéseiről szóló 1/2011. (VI.15.) PK véleményében rögzített valamennyi konjunktív feltétele fennáll: a követelés jogosultjának bírói úton kikényszeríthető, kötelezettel szembeni követelése állt fenn; amely igénynek a támadott szerződés tárgya fedezetül szolgált volna; a vagyontárgy elvonása a követelés kielégítését részben vagy egészben megakadályozta; a kötelezettel szerződő fél rosszhiszemű volt, vagy a szerződésből rá nézve ingyenes előny származott, illetőleg ezek vélelmét nem sikerült megdönteni.

[18] Rögzítette, hogy a felperes követelése az adófizetési kötelezettség törvényben meghatározott időpontjában az igény állapotába került; 2015. április 23. napján – figyelemmel arra, hogy ezen adónemekben a fizetési kötelezettség minden év május 20. napján esedékes - a 2011-2013. évekre megállapított adóhiány, adóbírság és késedelmi pótlék már esedékes volt. Kifejtette, hogy az adóbírságra és a késedelmi pótlék fizetésére vonatkozó kötelezettség is akkor válik esedékessé, amikor maga a meg nem fizetett adó.

[19] A bíróság a közigazgatási eljárásban hozott határozatokat nem vizsgálhatja felül, az ilyen típusú perekben az alperesek a kereset összecszerűségét csak abban a körben vitathatják, hogy az már valamely okból – például a teljesítése folytán – nem áll fenn.

[20] A felperes igazolta, hogy a folyamatban lévő végrehajtási eljárások eredménytelenek, mert az I. és a II. rendű alperes ingó és ingatlan vagyonnal nem rendelkezik, a szerződéssel érintett ingatlanok a követelés egy részének fedezetül szolgálhattak volna.

[21] Az alperesek által felajánlott tanúbizonyításból értékelhető bizonyíték nem származott, Dr. K. L. nem nyilatkozott arról, hogy miért lett volna pénzre szüksége az alpereseknek, B. Z. a szerződések megkötésének körülményeit nem ismerte. Az alperesek személyes előadása nem alkalmas a felperes okirati bizonyítékaiban foglaltak megdöntésére. A K. Zs. Cs-val és dr. K. L-vel folytatott telefonbeszélgetések tartalmából megállapíthatóan az I. és II. rendű alperesek tisztában voltak azzal, hogy amennyiben az adóhatóság velük szemben vizsgálatot rendel el, az fizetési kötelezettséggel járhat és akár a tulajdonukban lévő ingatlanok lefoglalására, árverési értékesítésére is sor kerülhet. Ezt követően döntöttek az ingatlanok értékesítéséről hozzátartozójuk számára. A III. rendű alperesnek nem a gazdasági társaság pénzügyeivel kellett tisztában lennie, csak azzal, hogy az I-II. rendű alpereseknek tartozása áll fenn, mely tudattartamot a Ptk. 6:120. § (2) bekezdése szerint vélelmezni kell. Kiemelte, hogy habár a III. és IV. rendű alperesek előadása szerint a szerződéseket azért kötötték, mert haza kívántak települni, az elmúlt öt évben erre nem került sor, jelenleg már az I-II. rendű alperesek is külföldön élnek. Az ingatlan birtoklásában a szerződések megkötését követően nem volt változás, azt továbbra is az I-II. rendű alperesek tartották birtokukban. A szerződések célja mindezekből következően a felperesi követelés kielégítésének megghiúsítása volt.

[22] A III. és IV. rendű alperesek közötti szerződéssel – ajándékozás – a IV. rendű alperes ingyenesen szerzett tulajdont, így jó- vagy rosszhiszeműségének nincs jelentősége,

mivel a szerződéssel a felperes kielégítési alapját elvonták, a szerződés a felperessel szemben hatálytalan; ezért a IV. rendű alperesnek túlnie kell, hogy a felperes követelését ezen ingatlanokból kielégítse.

[23] A III. rendű alperest rosszhiszemű szerzőnek kell tekinteni, ebből következően a Ptk. 6:120. § (4) bekezdése alapján a közte és a házastársa között létrejött ajándékozás is rosszhiszemű volt, ezért amellet, hogy a IV. rendű alperes helytállni tartozik az ingatlanokkal, a szerződésekben megjelölt 39 000 000 forint erejéig a III. rendű alperes egyetemleges helytállási felelőssége is fennáll teljes vagyona terhére.

[24] Az alperesek fellebbezésükben kérték az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, és a felperes marasztalását mindkét fokú eljárással felmerült költségeikben. Hivatkozásuk szerint az elsőfokú bíróság tévesen és iratellenesen állapította meg, hogy a felperesnek bírósági úton kikényszeríthető követelése volt, mert a követelés nem az ügyletkötés időpontjában és nem a vagyonosodási vizsgálatból eredően állt fenn. A cég elleni eljárásban keletkezett iratok nem utaltak arra, hogy az I-II. rendű alperes a társaság számláiról pénzt vett volna fel, amit saját céljaira használt, nem merült fel, hogy az alpereseknek is adótartozása lenne, ilyenről ezért a III-IV. rendű alperesek sem tudhattak. A társaság megfizette a megállapított összegeket, így az I-II. rendű alperesek mögöttes felelőssége sem merülhetett fel. A büntetőeljárásban megállapított adóhiányt szintén megfizették, egyébként abban az eljárásban sem merült fel, hogy az I-II. rendű alperesek magáncélra vontak ki pénzt a társaságból. A lehallgatott telefonbeszélgetésekből nem következik, hogy az I-II. rendű alperesek tisztában lettek volna azzal, hogy az ingatlanokat velük szemben megállapított adótartozás fejében lefoglalhatják, elárverezhetik.

[25] A III. rendű alperes a szerződések megkötésekor nem volt tudatában annak, hogy az I-II. rendű alpereseknek tartozása áll fenn. A külföldön élő III. és IV. rendű alperes sem a gazdasági társaság, sem az I-II. rendű alperesek vagyoni ügyeit nem ismerte, amelyet B. Z. tanú is alátámasztott, erre a büntetőeljárás, illetőleg a céggel szembeni adóeljárás iratai sem utalnak. A rosszhiszeműség hiányát igazolja, hogy a III-IV. rendű alperesek életvitelszerűen Angliában éltek. Tévesen tekintette a rosszhiszeműség bizonyítékának a birtokállapot változatlanágát és a III. és IV. rendű alperesek hazaköltözésének hiányát az elsőfokú bíróság. A III. rendű alperes rosszhiszeműségéből a szerződés ingyenessége esetén sem következik a IV. rendű alperes felelőssége. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás nem rögzíti, hogy a társaság a vele szemben kiszabott bírság összegét, valamint az I. és II. rendű alperesek a büntetőeljárásban megállapított adóhiányt és járulékos költségeit megfizették.

[26] Hangsúlyozták, hogy az I-II. rendű alperesekkel szemben csak 2016. szeptember 8. napján indult vagyonosodási eljárás, amelyről csak később szereztek tudomást, az ügyletkötések idején a felperesnek nem létezett a vagyonosodási vizsgálatból eredő igénye. Jelen esetben egy utólagos aktus hozta létre a követelést és tette visszamenőlegesen esedékessé, azonban ez nem változtat az alperesek tudati tartalmán visszamenőlegesen.

[27] A Pf. 6. szám alatti, a Pp. 376. § (4) bekezdése alapján előterjesztett előkészítő iratban az alperesek továbbá hangsúlyozták, hogy a kereseti követelés összege sem pontos, amely lényeges eljárásjogi szabálysértés miatt az elsőfokú ítélet megalapozatlan. A felperes az adóbírság összegeit jogellenesen számolta fel, mivel azt is a 2011., 2012. és 2013. évektől számította. A Kúria a BH2013.12. eseti döntésben is rámutatott, hogy az adóbírság esedékessége nem az adóhiány keletkezésével egyidejű, azt az adóhiányt megállapító határozat keletkezteti és teszi esedékessé.

[28] Sérelmezték továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a III. rendű alperes személyes meghallgatása nélkül hozott ítéletet, így megsértette a közvetlenség elvét. A személyes meghallgatást az írásbeli vallomás nem helyettesítheti. A III. rendű alperes kérte a személyes

meghallgatását, mivel a kitűzött tárgyalásokon a COVID-19 világjárvány miatt nem tudott megjeleni, az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabálysértéssel hozott a meghallgatása nélkül ítéletet.

[29] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján, kérte továbbá az alpereseket marasztalni a másodfokú eljárással felmerült költségeiben.

[30] Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt megalapozatlannak találta.

[31] Az ítéltábla felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között gyakorolta, mivel az elsőfokú bíróság részéről eljárási szabálysértést vagy az anyagi pervezetés hibáját nem észlelte. Az alperesek a Pp. 365. § (6) bekezdése szerinti határidőben előterjesztett fellebbezésükben kizárólag az elsőfokú ítélet megváltoztatására irányuló kérelmet terjesztettek elő [Pp. 371. § (1) bekezdés b) pont], az ítélet eljárásjogi és anyagi jogi felülbírálatát is kérték a Pp. 263. § (1), 266. § (1), 279. § (1) bekezdéseinek és a Ptk. 6:120. § rendelkezéseinek megsértését [Pp. 371. § (1) bekezdés d) pont] állítva. Az alperesek tehát a fellebbezés tartalma szerint a bizonyítékok mérlegelésének szabályszerűtlenségét állították csupán, és a bizonyítás eredményének okszerűtlenségére tekintettel a tényállás módosítását, kiegészítését [Pp. 369. § (3) bekezdés a) pont]; továbbá a megállapított tényekből az elsőfokú bíróságtól eltérő jogi következtetés levonását, a megállapított tények másként minősítését [Pp. 369. § (3) bekezdés c) pont] kérték, amely az anyagi jogi felülbírálat körébe tartozik. Az alperesek csak a Pp. 376. § (4) bekezdése szerint a fellebbezési ellenkérelemre előterjesztett észrevételeikben hivatkoztak az elsőfokú eljárás lényeges hibájaként a III. rendű alperes személyes meghallgatásának elmulasztására; a fellebbezés 371. § (1) bekezdés d) pontja szerint megjelölt tartalmát azonban a Pp. 375. § (1) bekezdése szerint nem lehet megváltoztatni, a fellebbezés e változtatása nem volt figyelembe vehető.

[32] Az ítéltábla sem észlelt eljárási szabálysértést [Pp. 370. § (3) bekezdés]. A fél személyes meghallgatása a Pp. 191. § (4) bekezdése értelmében csupán lehetőség, azt hivatalból a 230. § (1) bekezdése csak akkor írja elő, tehát akkor nem mellőzhető, ha az a jogvita kereteinek meghatározásához, a per eldöntéséhez, illetve a tényállás megállapításhoz szükséges. A fél személyes előadása egyik esetben sem bizonyíték [Pp. 279. § (1) bekezdés.] Az elsőfokú bíróság a perfelvételi szakban elrendelte a felek személyes meghallgatását, a veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Veir. I.) 21. § (2) és (7) bekezdése alapján a felek, így a III. rendű alperes írásos nyilatkozatának beszerzését. A Veir. I. ugyan 2020. június 18. napján hatályát veszítette, ez azonban nem érinti a hatálya alatti eljárási cselekmények törvényességét. A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 137. § alapján az írásban beszerzett nyilatkozat a fél személyes előadásaként volt értékelendő, annak a tárgyaláson való ismételt előadása a közvetlenség elvére tekintettel sem volt szükséges. A per a III. rendű alperes ismételt személyes meghallgatása nélkül eldönthető volt, így azt az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül mellőzte.

[33] Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékoknak a tényállás szabad megállapítása elvének [Pp. 263. § (1) bekezdése], a bizonyítás nélkül megállapítható tényekre vonatkozó rendelkezéseknek [Pp. 266. § (1) bekezdés] megsértése nélküli egybevetése, egyenként és összességében történő, okszerű értékelése alapján [Pp. 279. § (1) bekezdés] helytállóan állapította meg, és abból helyes jogi következtetésre jutott, amellyel az ítéltábla is egyetértett.

[34] Csupán a fellebbezésre tekintettel rögzíti az ítéltábla a következőket:

[35] A felperes keresetében az I-II. rendű alperesekkel szemben a 2011-2015. közötti időszakra személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás adónemekre jogerős határozattal megállapított adóhiány, adóbírság és késedelmi pótlék követelés vonatkozásában állította a perbeli szerződések fedezetelvonó jellegét. A csatolt határozatok szerint az adóhiány megállapítására mindkét alperessel szemben azért került sor, mert a gazdasági társaság ügyvezetőiként a társaság számláiról felvett, nem igazoltan vállalkozási célra felhasznált összegeket az alperesek saját céljára felhasználnak kellett tekinteni, mely összegek után az alperesek nem tettek eleget adófizetési kötelezettségeiknek a megjelölt adónemekben.

[36] A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (továbbiakban: Szja. tv.) 4. § (2) bekezdése szerinti bevételei után az adózó az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 27/A. § szerint az adóévet követő év május 20. napjáig tehet adónyilatkozatot és 28/A. § (6) bekezdése szerint ezen időpontig köteles az adót megfizetni is. Ugyanezen időpontig kellett megfizetni az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (Eho.) 10. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel az egészségügyi hozzájárulást. Az I-II. rendű alperesek fizetési kötelezettsége így az adóévet követő május 20. napján állt be, függetlenül attól, hogy a fizetési kötelezettség elmulasztását, az adóhiányt csak később indult hatósági eljárásban, későbbi időpontban jogerőre emelkedett határozattal állapították meg a terhükre. Az elsőfokú bíróság által helytállóan idézettek szerint a felperes követelése az adófizetési kötelezettség törvényben meghatározott időpontja elmulasztásával létrejött és az igény állapotába került, hiszen ezt követően már fennállt a lehetősége annak adóhatósági eljárás keretében történő érvényesítésére az Art. 37. § (1) bekezdése alapján (BH2013.12.). A fellebbezési hivatkozással szemben ezért a 2011-2013. évekre megállapított adóhiány mindkét adónemben az adásvételi és ajándékozási szerződések megkötésének időpontjában már létezett és az igény állapotában volt, függetlenül attól, hogy az I-II. rendű alperesekkel szembeni utólagos vizsgálatra irányuló ellenőrzés még meg sem indult ebben az időpontban.

[37] Az alperesek jogi álláspontjával ellentétben az adóhiányra tekintettel kiszabott, 2011-2013. évekre vonatkozó adóbírság és késedelmi pótlék is létrejött a perbeli szerződések megkötésének időpontjára. Az Art. 165. § (1) bekezdése alapján a késedelmi pótlék is az adótartozás esedékességének napjától válik érvényesíthetővé. Az Art. 170. § (1) bekezdés alapján az adóbírságot adóhiány esetén kell fizetni, az adóbírság kiszabása az adóhiány feltárásának jogszabályi következménye, ebből eredően ez a követelés is az adóhiány időpontjában keletkezik, csak az érvényesíthetősége kötődik a kiszabó határozathoz (BH2013.12., BDT2017.3626.). A szerződés fedezetelvonó jellege megállapítható, ha a harmadik személyt megillető alanyi jog a fedezetelvonó ügylet megkötésének az időpontjában már létezik, és az csak a perindításkor – nem pedig a fedezetelvonó szerződés megkötésekor – van az igény, azaz az érvényesíthetőség szakában (BDT2011.2485.). E feltétel pedig az adóbírság és a késedelmi pótlék tekintetében is teljesült.

[38] A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben az alperesek tudattartalmának megítélése körében sem bír jelentőséggel, hogy az I-II. rendű alperesekkel szembeni eljárás a szerződések megkötésének időpontjában még nem indult meg. Az I-II. rendű alpereseknek ugyanis a tőlük elvárható gondosság tanúsítása mellett már a vizsgálat megindítását megelőzően, az összegek felvételének és felhasználásának idején is tisztában kellett lenniük azzal, hogy valamennyi bevételük, így az ügyvezetésük alatt álló társaság számláiról felvett és saját céljukra felhasznált összegek után személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettségük áll fenn. Azzal a közismert ténnyel is tisztában kellett lenniük, hogy ennek az adóévet követő május 20. napjáig kötelesek eleget tenni; valamint azzal is, hogy

amennyiben ezen kötelezettségüknek nem tesznek eleget, az kikényszeríthető és további – adóbírság, késedelmi pótlék – fizetési kötelezettséggel jár.

[39] Nem volt ezért jelentősége annak, ha a gazdasági társasággal szembeni eljárás iratai nem utaltak arra, hogy az I-II. rendű alperesek a cég számlájáról pénzt vettek ki, és azt saját céljaikra használták fel; mint ahogyan annak sem, hogy a társaság a marasztalás összegét megfizette. Mivel a per eldöntése szempontjából ez nem releváns, azt a tényállásban sem volt szükséges rögzíteni [Pp. 346. § (4) bekezdés]. Ugyanezen okból nem volt annak sem jelentősége, ha az I-II. rendű alperesek ellen folyt büntetőeljárásban sem tárták fel annak tényét, hogy az ügyvezetők magáncélra vontak ki pénzt a társaságból. A büntetőeljárás a gazdasági társaság által foglalkoztatott munkavállalók után a társaság által fizetendő, munkáltatót terhelő adók és járulékok meg nem fizetése miatt, valamint valótlan tartalmú számlák befogadásával és azokkal kapcsolatos általános forgalmi adóbevallásokkal a költségvetésnek okozott vagyoni hátrány miatt folyt, így annak sincs jelentősége, hogy ezen – a jelen per alapját képező, az I-II. rendű alpereseket, mint magánszemélyeket terhelő adófizetési kötelezettségtől eltérő – vagyoni hátrány összegét az I-II. rendű alperesek megfizették. Az I-II. rendű alperesek mint magánszemélyek saját bevétele utáni személyi jövedelemadó és egészségügyi hozzájárulás fizetési kötelezettsége, tekintet nélkül annak forrására, független a büntetőeljárásban vizsgált fizetési kötelezettségeiktől.

[40] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a bizonyítékok, így különösen a büntetőeljárásban elrendelt titkos információgyűjtés során lehallgatott telefonbeszélgetések tartalmának helytálló értékelésével állapította meg, hogy az I-II. rendű alperesek tudták, hogy az adóhatóság velük szemben vizsgálatot rendelhet el, és őket magánszemélyként is fizetésre kötelezheti. E körben nem annak van jelentősége, hogy az alperesek tisztában voltak-e azzal, hogy pontosan mely adónemekben, milyen mértékű adóhiány állapítható meg a terhükre, csak annak, hogy számítottak arra, valamilyen fizetési kötelezettségük keletkezhet a NAV felé, amelynek fedezetét kívánták elvonni. Ezt a telefonbeszélgetések elsőfokú bíróság által felhívott tartalma kétséget kizáróan bizonyítja. Utal az ítéltábla e körben az elsőfokú bíróság által idézettek mellett a 2015. február 26. napján 15:24 perckor a II. rendű alperes által „I.-vel” folytatott beszélgetésre, amelynek során a II. rendű alperes elmondása szerint a NAV-os kapcsolatuk tudja ilyenkor mit kell tenni és „ő azt mondta, kurva nagy szarba’ vagyunk, úgyhogy ... arra készülünk fel, hogy itt mindentől meg kell szabadulnunk”.

[41] Az elsőfokú bíróság helytállóan nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy az I-II. rendű alperesek 2014. szeptember 10. és 2015. január 10. napja közötti időszakban ingatlanközvetítőt bíztak meg a perbeli ingatlanok értékesítésével, hiszen ennek alapján az ingatlanok tulajdonának átruházására nem került sor, a perbeli szerződéseket az I-II. rendű alpereseket nem kívülálló harmadik személlyel, hanem a fenti előzményeket követően saját hozzátartozójukkal kötötték meg úgy, hogy továbbra is az ingatlanok birtokában maradtak.

[42] A szerződés fedezetlevonó jellegének megállapításához szükséges, hogy a szerző fél rosszhiszeműsége vagy az ügylet ingyenessége megállapítható legyen. Ha a szerződésből a szerző félre ingyenes előny származott, a szerző fél jó- vagy rosszhiszeműsége már nem releváns; visszterhes szerződésnél csak a szerző rosszhiszeműsége esetén van helye a fedezetlevonó jelleg megállapításának. A hozzátartozók közötti szerződés esetén ugyanakkor a Ptk. 6:120. § (2) bekezdésében meghatározott törvényi vélelem áll fenn a szerző fél rosszhiszeműsége mellett, mely törvényes vélelem az ellenkező bizonyításáig a Pp. 266. § (1) bekezdése szerint valósnak tekintendő tény. Ezért a perben nem a felperesnek kellett bizonyítani, hogy a III. rendű alperes rosszhiszemű volt, hanem az alpereseknek kellett bizonyítani a szerző fél jóhiszeműségét, a bizonyítás sikertelensége esetén a III. rendű alperest rosszhiszemű szerzőnek kell tekinteni. Nem annak van tehát jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság a törvényi vélelem mellett mely körülményekből következtetett a III. rendű

alperes rosszhiszeműségére, hanem kizárólag annak, hogy az alperesek által felajánlott bizonyítás alapján kétséget kizáróan megállapítható-e a szerző jóhiszeműsége.

[43] Az alperesek által meghallgatni kért B. Z. tanú elmondása szerint az alperesekkel inkább munkakapcsolatban volt, a magánjellegű dolgaikba nem látott bele, emellett csak arról tudott nyilatkozni, hogy a III-IV. rendű alperesek szerint nem voltak tisztában a gazdasági társaság működésével, vagyoni ügyeivel. Vallomása mindezekre tekintettel nem alkalmas a rosszhiszeműség törvényi vélelmének megdöntésére. A szerződéseket elkészítő Dr. K. L. ügyvéd pedig egyáltalán nem nyilatkozott a szerződések megkötésének okáról. A III. rendű alperes jóhiszeműsége abból sem következik, ha az I-II. rendű alperesek elleni büntetőeljárásban, illetve a társaság elleni eljárásban nem volt utalás az alperesek mint magánszemélyek elleni vizsgálatra. Az alperesek személyes előadása pedig önmagában nem alkalmas a törvényi vélelem megdöntésére. Az alperesi bizonyítás sikertelenségére tekintettel a Ptk. 6:120. § (2) bekezdése alapján a III. rendű alperes rosszhiszemű szerzőnek minősül, az elsőfokú bíróság anyagi jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az adásvételi szerződések fedezetelvonó jellegének megállapításához szükséges, a Ptk. 6:120. § (1) bekezdésében meghatározott valamennyi feltétel fennáll.

[44] Az 1/2014. Polgári jogegységi határozat 1. pontja szerint a Ptk. alkalmazása körében is megfelelően irányadó 1/2011. (VI.15.) PK vélemény 9. pontja szerint a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (1959. évi Ptk.) 203. § (1) bekezdésére – így a Ptk. 6:120. §-ára – alapított igény a közvetlen szerző féltől szerző további személyekkel szemben is érvényesíthető, mely esetben a szerződések mindegyikénél külön-külön vizsgálni kell, hogy fennállnak-e jogszabályban foglalt feltételek. A fedezetelvonó szerződéssel szerzőknek a megszerzett vagyontárgy értékéig terjedő, illetve a vagyontárggyal fennálló helytállási kötelezettsége a jogosulttal szemben egyetemleges.

[45] Az ingatlanokat megszerző, a fentiek szerint törvényi vélelem alapján rosszhiszeműnek minősülő III. rendű alperes azokat ajándékozással, azaz ingyenesen juttatta a IV. rendű alperesnek, ezért – figyelemmel a Ptk. 6:120. § (1) bekezdés utolsó fordulatra – a IV. rendű alperes jó- vagy rosszhiszeműségének nem volt jelentősége. Megjegyzi az ítéltábla, hogy a III. rendű alperes rosszhiszeműsége körében kifejtettek egyébként a IV. rendű alperes vonatkozásában is irányadók lennének. Az ajándékozási szerződések fedezetelvonó jellege erre tekintettel a korábban már kifejtettek szerint szintén megállapítható.

[46] Az elsőfokú bíróság azt is anyagi jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy a Ptk. 6:120. § (4) bekezdése alapján az ingatlanokat időközben átruházó, a törvényi vélelem alapján rosszhiszeműnek minősülő III. rendű alperes felelőssége a megszerzett vagyontárgyak értékéig fennáll, felelőssége az 1/2011. (VI.15.) PK vélemény 9. pontja szerint a IV. rendű alperessel egyetemleges. Figyelemmel arra is, hogy a fellebbezés e körben indokolást nem tartalmaz, az ítéltábla az elsőfokú bíróság indokait megismételni nem kívánja.

[47] Az alperesek a fellebbezési ellenkérelemre tett észrevételükben megalapozatlanul állították, hogy a felperesi követelés összecszerúsége nem pontos. Utal arra az ítéltábla, hogy a Pp. 365. § (6) bekezdése által megszabott határidőben benyújtott fellebbezésben ilyen jogszabálysértésre nem hivatkoztak, a fellebbezés megváltoztatásának a Pp. 375. § (2) bekezdésében írt feltételei nem álltak fenn. Az I-II. rendű alperessel szemben fennálló követelés összegét jogerős hatósági határozatok tartalmazzák, amelyeket a polgári perben eljáró bíróság nem bírálhat felül. Az elsőfokú bíróság ítéletéből az alperesek hivatkozásával szemben nem következik, hogy a felperes az adóbírság összegeit jogellenesen számolta volna fel a 2011., 2012. és 2013. évektől. Az elsőfokú eljárásban a felperes részletesen kimutatta, hogy a jogerős határozatokban megállapított adóhiány, adóbírság és késedelmi pótlék összegéből mely összeg vált esedékessé a szerződések megkötésének

időpontjában, ezen számítási metódus helyességét az alperesek az elsőfokú eljárásban érdemben nem tették vitássá.

[48] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[49] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján kötelesek megtéríteni a felperes másodfokú eljárással felmerült költségét. A felperes ugyan költségjegyzéket nem csatolt, azonban a 2021. január 1. napjától hatályos 81. § (1) és (5) bekezdése szerint költségeit egyéb módon is jogosult volt felszámítani. Az ítéltábla a felperes részére a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont és (5) bekezdés szerint felszámítható ügyvédi munkadíjat a 3. § (6) bekezdése szerint mérsékelte, figyelemmel arra, hogy a felperes kizárólag egy rövid, korábbi álláspontját ismétlő fellebbezési ellenkérelmet terjesztett elő.

[50] Az alperesek részére az elsőfokú bíróság személyes költségmentességet engedélyezett, a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja és 102. § (6) bekezdése alapján a le nem rótt fellebbezési illetéket az állam viseli.

Debrecen, 2021. március 30.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Répássy Árpád s.k. bíró